

İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç ve Ankara Milletvekili Mustafa Sait Yazıcıoğlu'nun; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1036)

Not: Teklif; Başkanlıkça Plan ve Bütçe; Dışişleri ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor komisyonlarına havale edilmiştir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Tayyar Altıkulaç
İstanbul

Mustafa Sait Yazıcıoğlu
Ankara

GENEL GEREKÇE

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda değişiklikler yapan 1982 sayılı Kanun, Anayasa Mahkemesinin 18/12/1979 tarihli ve E:1979/25, K:1979/46 sayılı kararıyla şekil yönünden iptal edilmiştir. Bugüne kadar yeni bir kanuni düzenleme yapılamadığından iptal ile oluşan kanun boşluğu doldurulamamıştır. İptal edilen hükümler arasında Başkanlığa yurt dışı teşkilatı kurma yetkisi veren hüküm de yer almaktadır.

Bilindiği gibi Anayasanın 123 üncü maddesinde, "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

189 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Yurt Dışı Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 3 üncü maddesinde de "Yurt dışı teşkilatı kurma yetkisi, kamu kurum ve kuruluşlarının teşkilat kanunlarında belirtilir." hükmü getirilmiştir.

Başkanlık hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla çıkarılan yönetmeliklerin iptali talebiyle Danıştay nezdinde açılan davalarda Yüksek Mahkeme yönetmeliğin kanuni dayanağının bulunmadığı hususunu kararlarında vurgulamaktadır.

Nitekim Diyanet İşleri Başkanlığı Yurtdışı Teşkilatına Atanacak Personelin Seçim Esaslarına Dair Yönetmeliğin bazı maddelerinin iptali talebiyle açılan davada verilen yürütmenin durdurulması kararında bu husus "Yasal dayanağı bulunmaksızın çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile oluşturulan Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatının hukuken var olduğunun kabulüne olanak bulunmadığı" şeklinde vurgulanmıştır.

Açıklanan sebeplerle, halen 23 ülkede kurulmuş ve hizmetlerini yürütmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatının kanuni dayanağa kavuşturulması ve yurt dışı hizmetlerinin aksa-madan yürütülmesinin sağlanmasını temin amacıyla bu teklif hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddede Diyanet İşleri Başkanlığının yurt dışı teşkilatı kurmaya yetkili olduğu, yurtdışı sürekli göreve atanacak personelin nitelikleri ve yurt dışı görev süresi belirtilmektedir.

MADDE 2- Maddede Başkanlığın yurt dışında kurulmuş ve halen görevini yürütmekte olan teşkilatının görevini devam ettirebilmesini sağlamak amacıyla bu geçici madde düzenlenmiştir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve
Spor Komisyonu
Esas No.: 2/1036
Karar No.: 11*

26/05/2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 26/5/2007 tarihinde tali olarak Plan ve Bütçe ile Dışişleri, esas olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına havale edilen “İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç ve Ankara Milletvekili Mustafa Sait Yazıcıoğlu’nun; Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1036)”, Komisyonumuzun 26/5/2007 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Toplantımıza Devlet Bakanı Sayın Beşir Atalay, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı ve Maliye Bakanlığında yetkililer katılmışlardır.

Teklif; halen 23 ülkede kurulmuş ve hizmetlerini yürütmekte olan Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatının kanuni dayanağa kavuşturulması amacını taşımaktadır. Teklif ile yurtdışında sürekli göreve atanacak personelin nitelikleri ve görev süreleri düzenlenmekte, halen bu görevi yürüten teşkilatın göreve devam edebilmesi amacıyla geçici bir madde öngörülmektedir. Anayasa Mahkemesinin 18/12/1979 tarihli ve 46 sayılı kararıyla Diyanet İşleri Başkanlığının yurt dışı teşkilatı kurmasını düzenleyen hükmü iptal edilmiştir. Teklifin kanunlaşması iptalle doğan bu boşluğu da dolduracaktır.

Teklif sahibi ve Komisyon Başkanı İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç, Teklifin, ilgili kurumun görüşü alınarak hazırlandığını, Diyanet İşleri Başkanlığının 1970’li yıllardan beri yurt dışı teşkilatı olduğunu ve yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın din hizmetleriyle ilgili önemli hizmetler yaptıklarını ifade etmiştir. 1979 yılında Anayasa Mahkemesinin iptali sonucunda yurt dışı teşkilatını düzenleyen bölümde boşluk meydana gelmiş, yurt dışı temsilcileriyle ilgili hazırlanan yönetmeliğin Diyanet İşleri Başkanlığını düzenleyen bölümü yargıya götürülmüş ve Danıştay’ca yürütmesinin durdurulması kararı verilmiştir. Nedeni yönetmeliğin yasal dayanağının olmamasıdır. Teklifin amacı bu boşluğun giderilmesidir.

Üyelerimiz Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerde getirilen düzenlemenin yerinde olduğunu ifade etmişlerdir.

Devlet Bakanı Sayın Beşir Atalay dünyanın her yerinde yaşayan Türk vatandaşlarının sayısının her geçen gün arttığını ve bu vatandaşlara dini rehberlik hizmetinin en iyi şekilde götürülmesinin hedeflendiğini belirtmiştir. Vasıflı, yabancı dil bilgisi olan görevlilerin yurt dışına gönderilmesi son derece yararlı olacaktır.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi üzerindeki görüşmelerde, Diyanet İşleri Teşkilatının büyük bir teşkilat olduğu, İlahiyat fakültelerinde profesör olanların yurt dışında din ataşesi olmasının iyi niyetli bir uygulama olmayacağı, teşkilatın kendi elemanları arasında yurt dışına eleman gönderilmesi gereği bazı üyelerimizce ifade edilmiştir.

Diyanet İşleri Başkan yardımcısı, elemanlarının yabancı dil seviyesini yükseltmek için çalışmalarını, ancak halen bu şartlara uyan bir kişinin müracaat ettiğini, acil ihtiyaç sebebiyle bu düzenlemenin öngörüldüğünü söylemiştir. Sınavı kazananlarda önceliğin Başkanlık personelinde olduğuna dikkat çekilmiştir.

Teklifin yurt dışı teşkilatında görev yapacak personelin nitelikleri ile görev süresini düzenleyen 1 inci, halen görev yapmakta olan teşkilatın görevine devam edebilmesini sağlamaya yönelik geçici madde öngören 2 nci, yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 3 ve 4 üncü maddeleriyle tümü oya sunulmuş ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Tayyar Altıkulaç</i>	<i>Hikmet Özdemir</i>	<i>Hacı Biner</i>
İstanbul	Çankırı	Van
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ali Aydınlioğlu</i>	<i>Hüseyin Ekmekcioğlu</i>	<i>Faruk Anbarcıoğlu</i>
Balıkesir	Antalya	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Özyurt</i>	<i>Ömer Özyılmaz</i>	<i>Hasan Aydın</i>
Bursa	Erzurum	Giresun
Üye	Üye	Üye
<i>Avni Doğan</i>	<i>Remzi Çetin</i>	<i>Mehmet Sarı</i>
Kahramanmaraş	Konya	Osmaniye
Üye	Üye	
<i>Öner Ergenç</i>	<i>Osman Kılıç</i>	
Siirt	Sivas	

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ TAYYAR ALTIKULAÇ
VE ANKARA MİLLETVEKİLİ MUSTAFA SAİT
YAZICIOĞLU'NUN TEKLİFİ

**DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ
VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 22.06.1965 tarihli ve 633 sa-
yıylı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Gö-
revleri Hakkında Kanuna 18 inci maddeden
sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklen-
miştir.

“C) Yurt dışı teşkilatı:

MADDE 18/A- Başkanlık, 189 sayılı Ka-
mu Kurum ve Kuruluşlarının Yurtdışı Teşkilatı
Hakkında Kanun Hükmünde Kararname esas-
larına uygun olarak yurt dışı teşkilatı kurmaya
yetkilidir.

Yurt dışı sürekli görev süresi üç yıldır, bu
süre hizmetin gerektirdiği hallerde Başbakan
veya ilgili bakanın onayı ile bir yıla kadar uza-
tılabilir. Bu hüküm müteakip yurt dışı atamala-
rında da uygulanır. Aynı unvanlı yurt dışı sü-
rekli göreve en fazla iki kez atanılabilir.

Başkanlık yurt dışı teşkilatı kadrolarına
sürekli görevle atanabilmek için; en az dört yıl-
lık dini yüksek öğrenim veren fakülte veya
yüksek okul mezunu olmak, Başkanlıkta vaiz-
lik, uzmanlık, müdürlük ve üstü görevlerde ve-
ya ilahiyat fakültelerinde öğretim üyesi olarak
en az üç yıl çalışmış olmak, öncelikle atanaca-
ğı ülkenin resmi dilinden veya İngilizce, Fran-
sızca ve Almanca dillerinin birinden Kamu
Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sı-
navından en az (C) düzeyinde belgeye veya
Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavın-
dan bu düzeyde bir belgeye veya bunlara denk
kabul edilen ve uluslar arası geçerliliği bulunan
bir belgeye sahip olmak zorunludur. Türk-
çe'nin ve Türk Lehçelerinin konuşulduğu ülke-
lere yapılacak atamalarda ise Kamu Personeli
Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavında
Arapça dilinden en az (C) düzeyinde belgeye
sahip olmak yeterlidir.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ
VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1 inci maddesi Ko-
misyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç ve Ankara Milletvekili Mustafa Sait Yazıcıoğlu'nun Teklifi)

(Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Başkanlık teşkilatında Başkan Yardımcısı, Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi, Birim Başkanı ve İl Müftüsü olanlar ile ilahiyat fakültelelerinde profesör olanlar bu görevlerde toplam üç yıl çalışmış olmak şartıyla mesleki ehliyet sınavına tabi tutulmazlar. Diyanet İşleri Başkan Yardımcıları ile Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı dışındakilerin yurt dışı temsil ve yeterliliği yapılacak mülakatla belirlenir. Sınav sonunda başarılı olanlardan öncelikle Başkanlık personelinin ataması yapılır.

Bakanlıklar Arası Ortak Kültür Komisyonu tarafından yurt dışında ilk defa görevlendirilecek din görevlileri için Yabancı Dil Bilgisi Sınavı Başkanlıkça yapılır. Ancak ikinci görevlendirmede Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az elli, üçüncü görevlendirmede ise en az yetmiş puan alma şartı aranır. Bu kişilerin mesleki ehliyet sınavları Başkanlıkça yapılır. Bu personel yurt dışında en çok üç kez görevlendirilebilir.

Yurt dışı teşkilatına atanacak personelin seçim esaslarına dair diğer hususlar yönetmelikle belirlenir."

MADDE 2- 633 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 12- Bu Kanunun yayımı tarihinde kurulmuş ve faaliyette bulunan Diyanet İşleri Başkanlığı yurt dışı teşkilatı görevine devam eder."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2- Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4- Teklifin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

